

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2015. до 2019. године

*** ОПШТИНА ЛЕБАНЕ ***

УВОД

Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2015. до 2019. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2019. године.

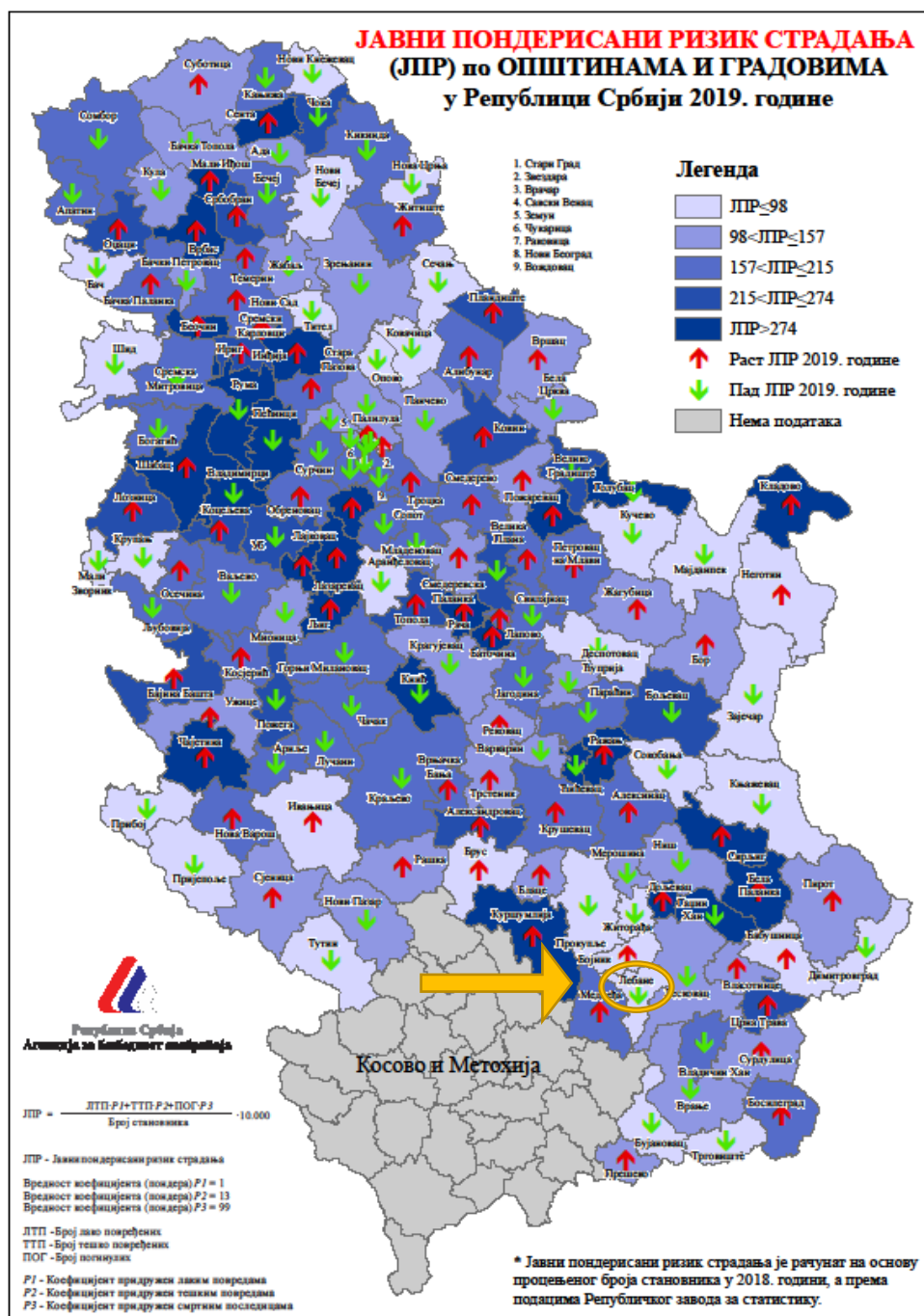
Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Лебане. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2015-2019. година) када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Лебане. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учесника, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја на територији општине Лебане.

Осим горе поменутих анализа, Извештај садржи и податке о тренутном стању безбедности саобраћаја на територији општине Лебане, у односу на циљеве дефинисане Националном стратегијом безбедности саобраћаја (за период 2015-2020. година).

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требало да буду смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

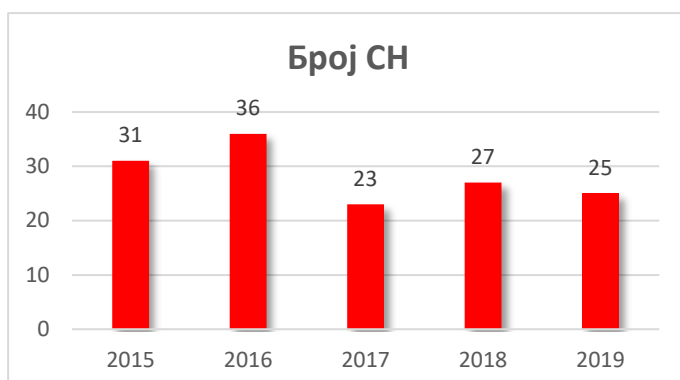
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама можете се користити и јавно доступном апликацијом „**БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖЈИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analyze-i-istravanje/baza-podataka> или директно преко линка <http://195.222.99.60/ibbsPublic/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2019. ГОДИНЕ

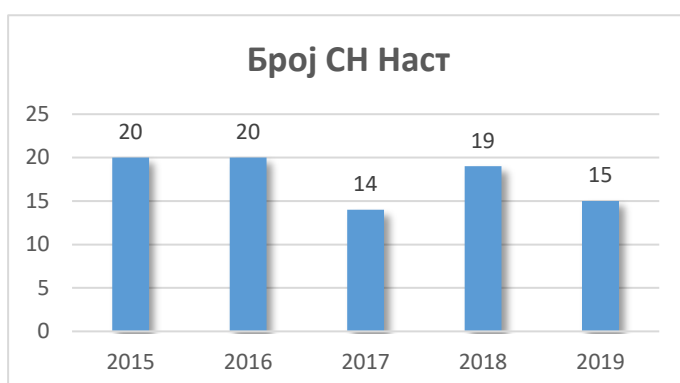

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2019. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2019. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Лебане припада класи **веома ниске вредности ризика**, при чему је у 2019. години дошло до **смањења** јавног пондерисаног ризика у односу на 2018. годину.

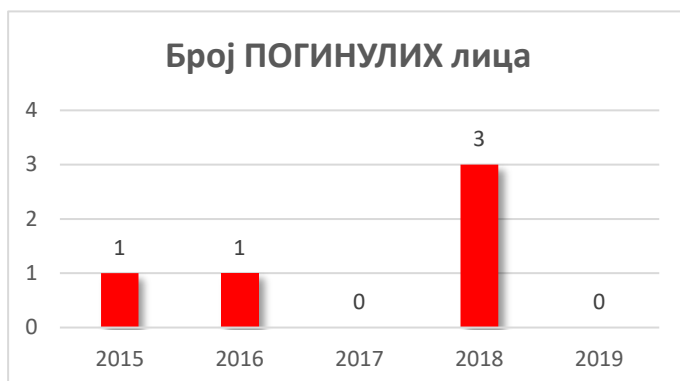
2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

- Укупан број регистрованих саобраћајних незгода, у периоду 2015-2019. године, је: **142.**

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима, у периоду 2015-2019. године, је: **88.**

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **5.**

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **114.**

3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **пешаци**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

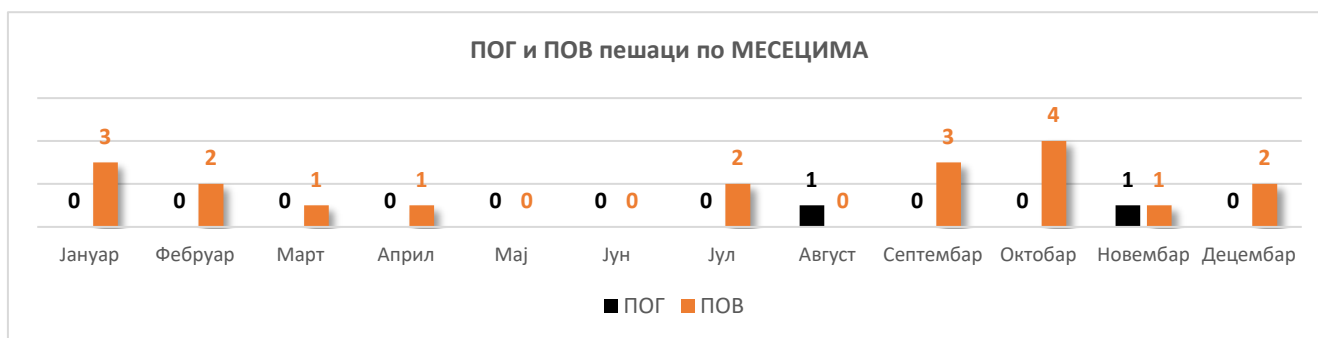
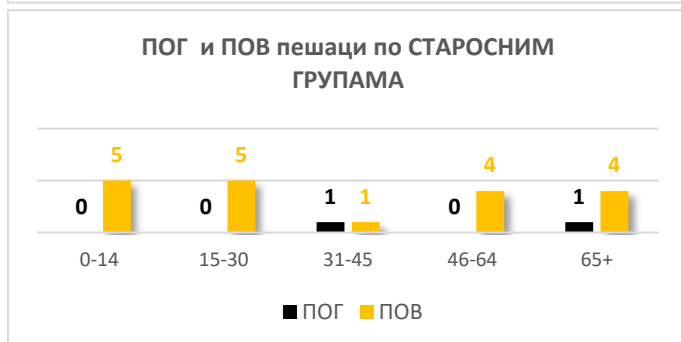

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 46-64 година**.

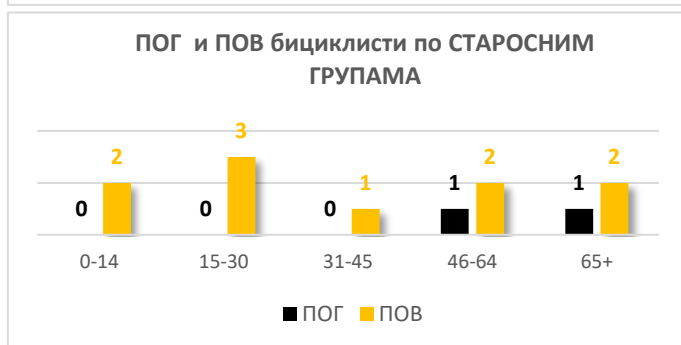
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

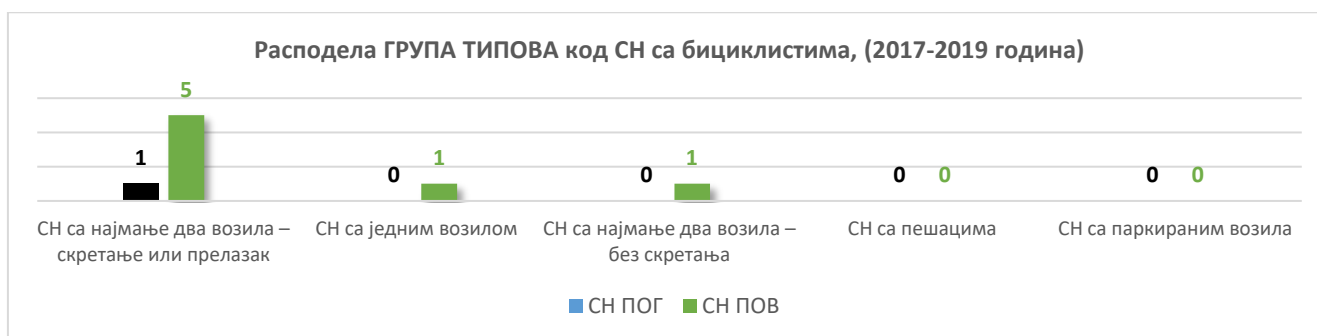
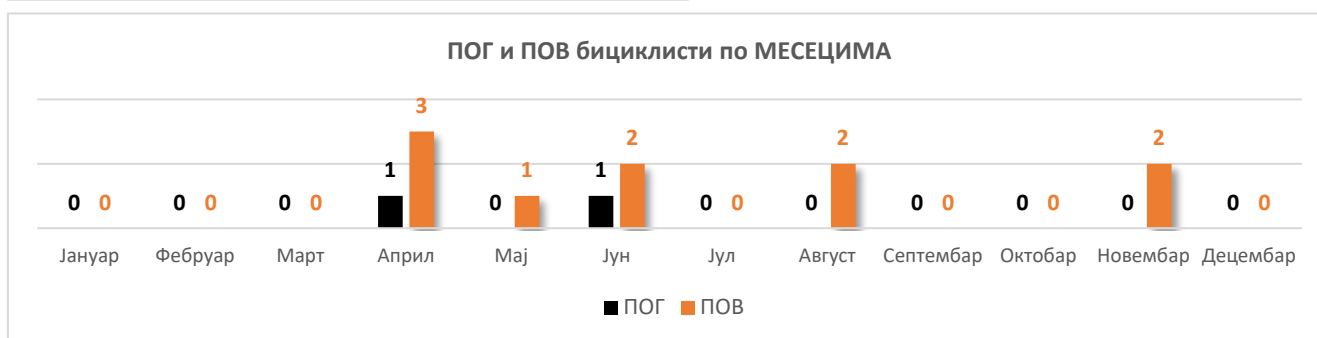
- Број погинулих пешака је 2, што чини 40% погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је 19, што чини 17% повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 14% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **0-14, 15-30 и 65+ година**.
- Пешаци највише страдају у **октобру**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим пешацима је **Возач - погрешно извођење радњи**.

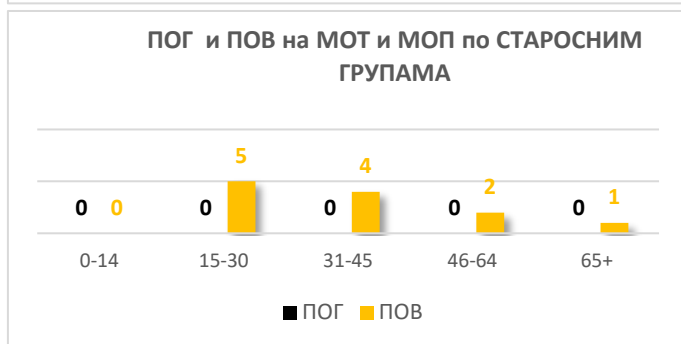
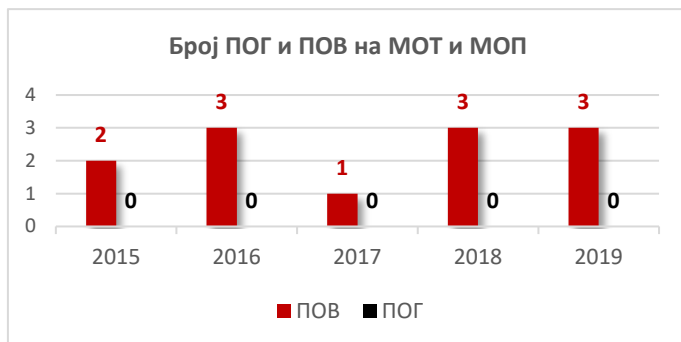
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

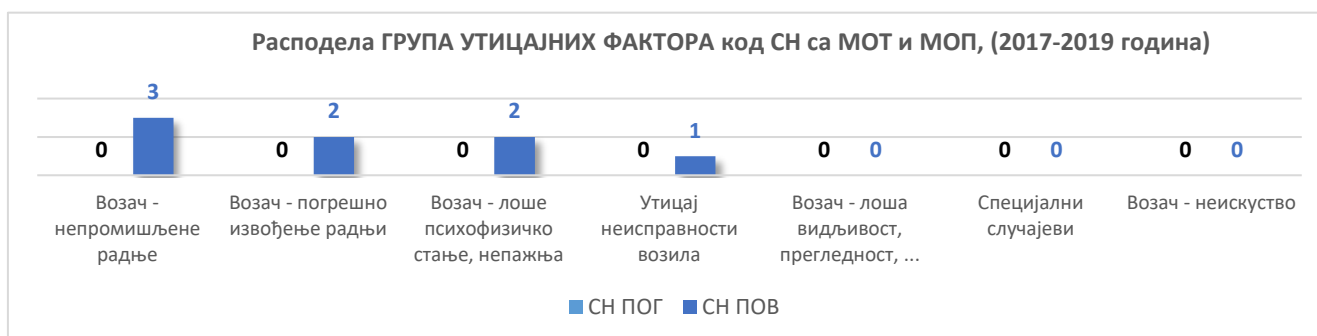
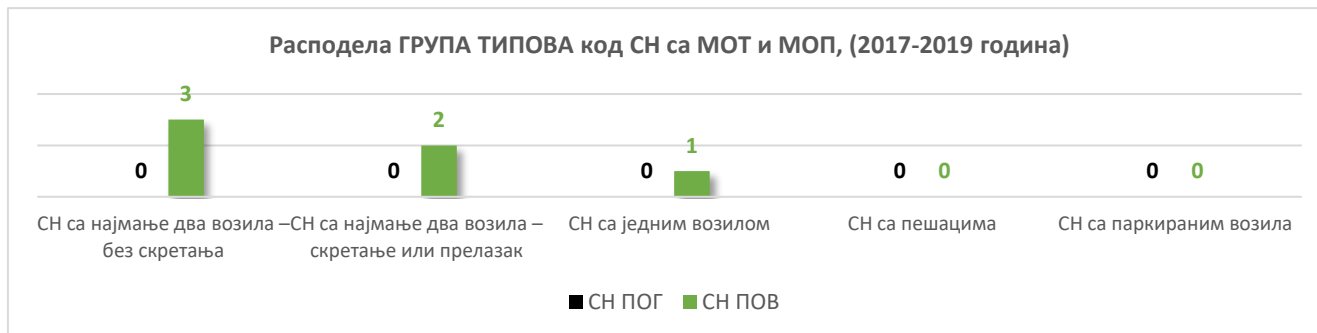
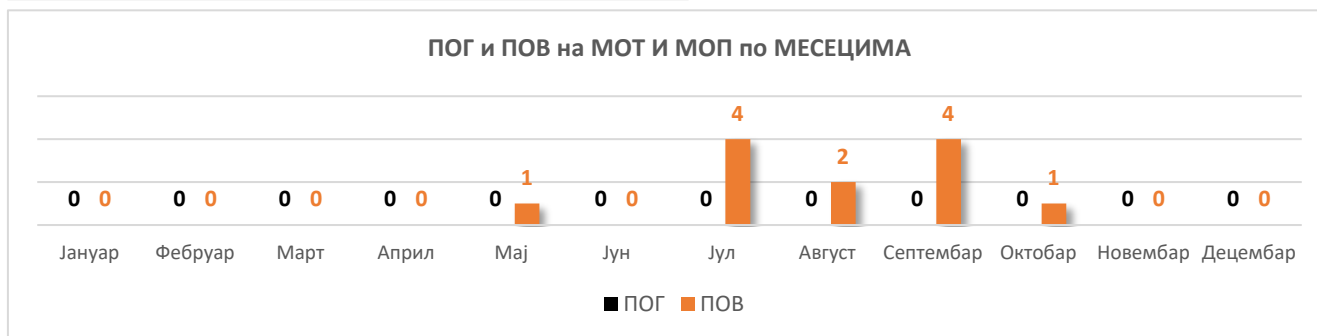
- Број погинулих бициклиста је 2, што чини 40% погинулих лица у СН (у Србији чине 10% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је 10, што чини 9% повређених лица у СН (у Србији чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости 15-30, 46-64 и 65+ година.
- Бициклисти највише страдају у априлу.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са учешћем бициклиста најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим бициклистима је Водач - погрешно извођење радњи.

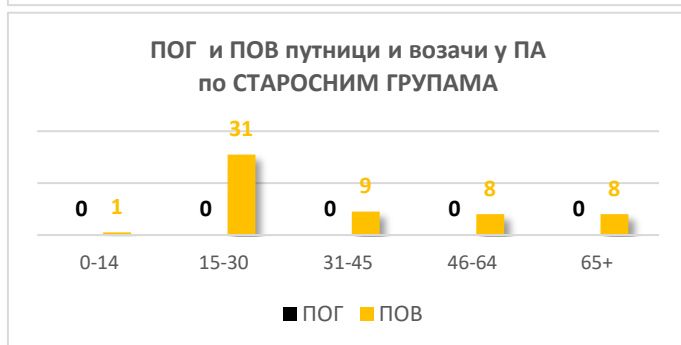
6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

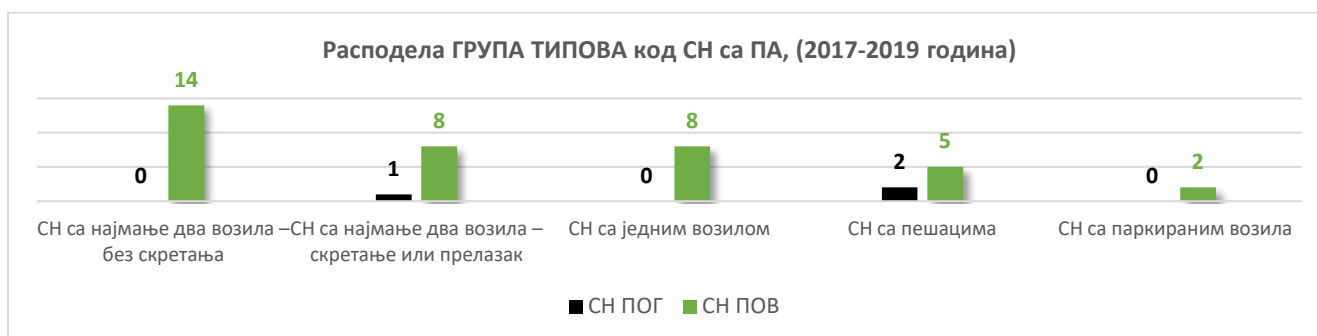
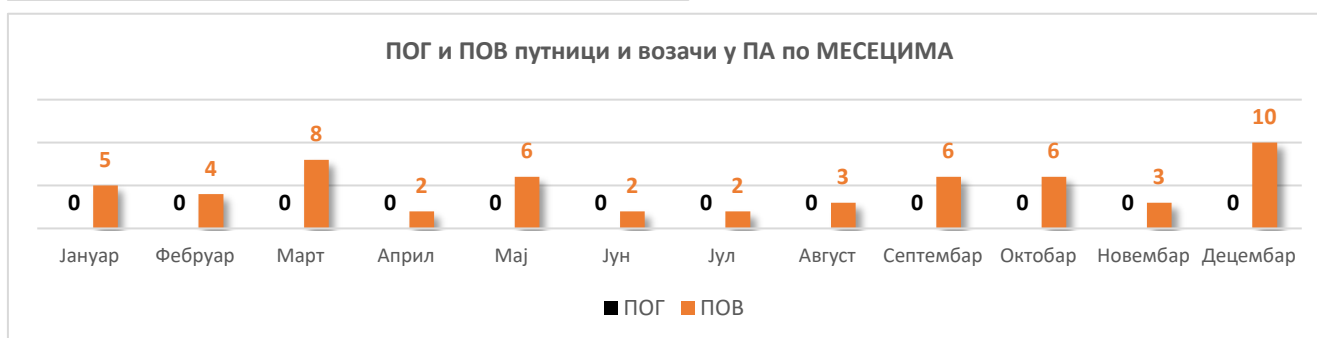
- Погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима није било у СН (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника на мотоциклима и мопедима је 12, што чини 11% повређених лица у СН (у Србији чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на МОТ и МОП је међу лицима старости 15-30 година.
- Лица на МОТ и МОП највише страдају у јулу и септембру.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са МОТ и МОП најчешћа група типова СН је СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим лицима на МОТ и МОП је Возач - непромишљене радње.

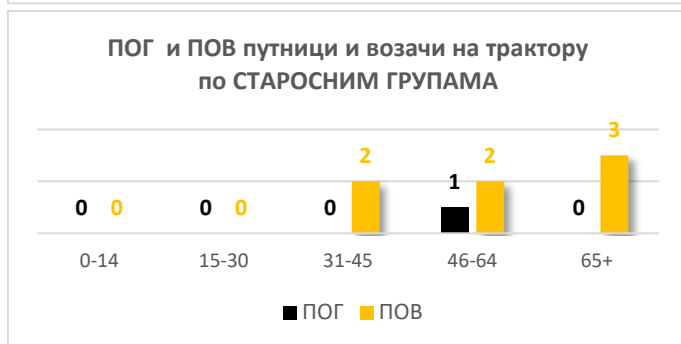
7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

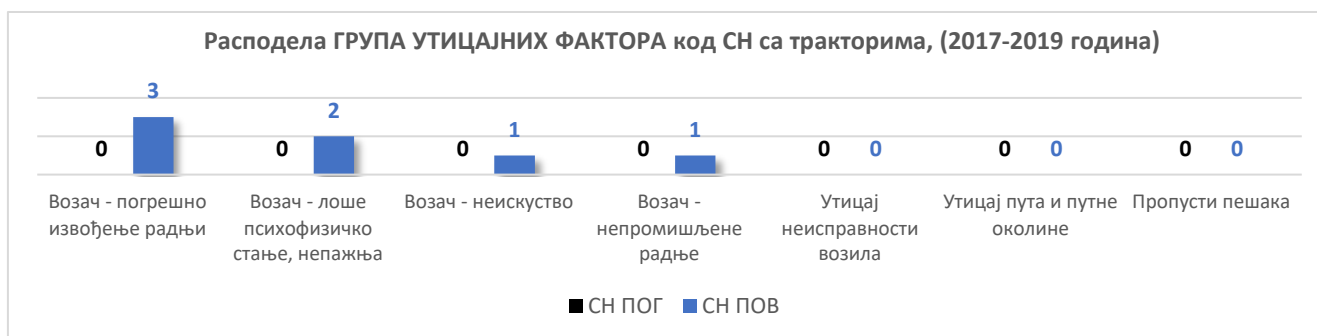
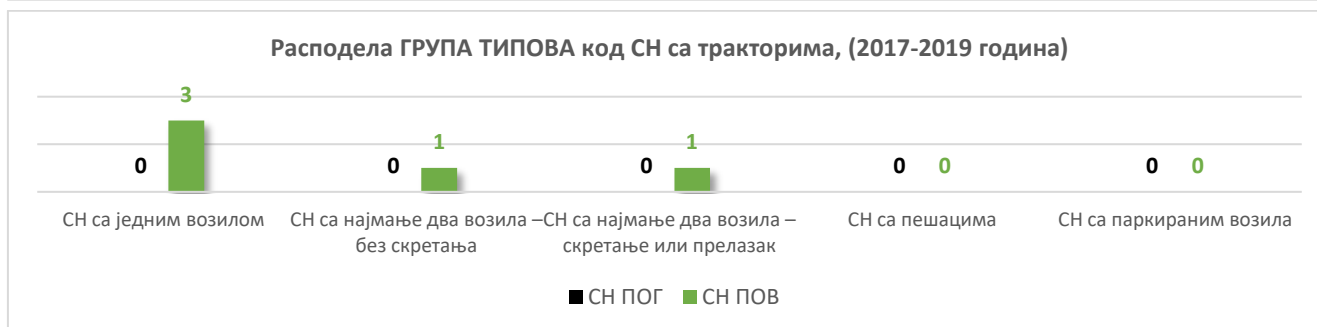
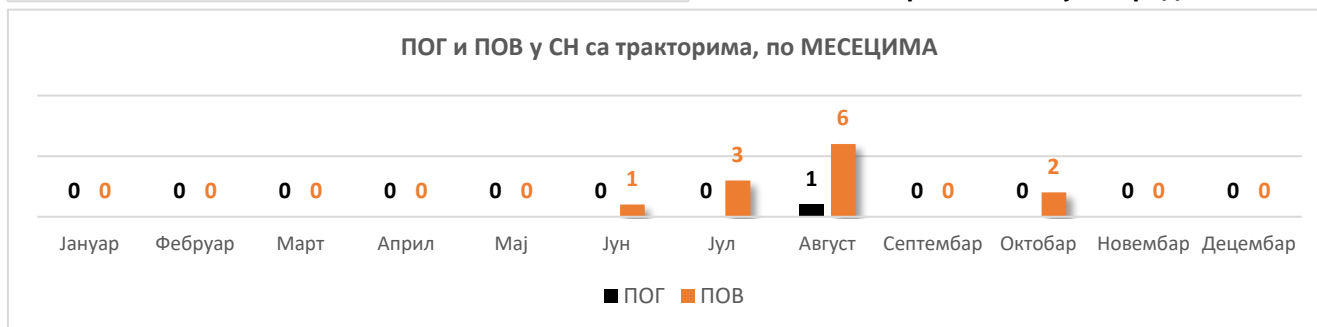
- Погинулих возача и путника у ПА није било у СН (у Србији чине 46% погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника у ПА је 57, што чини 50% повређених лица у СН (у Србији чине 61% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 15-30 година.
- Возачи и путници у ПА највише страдају у децембру.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим возачима и путницима у ПА је **Возач - непромишљене радње**.

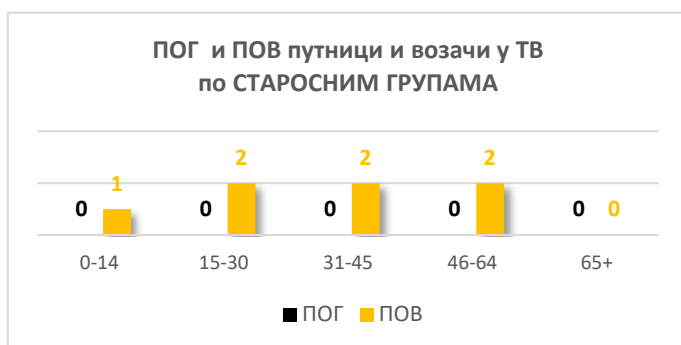
8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

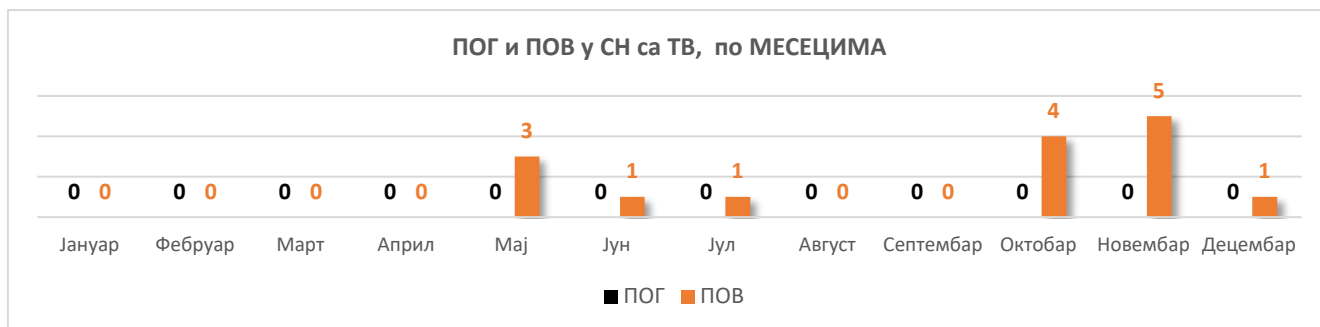
- Погинуло је једно лице у саобраћајним незгодама са учешћем трактора, што чини **20%** погинулих лица у СН (у Србији чине 7% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са тракторима чине **11%** повређених лица у СН (у Србији чине 2% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **46-64** и **65+** година.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **августу**.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Возач - погрешно извођење радњи**.

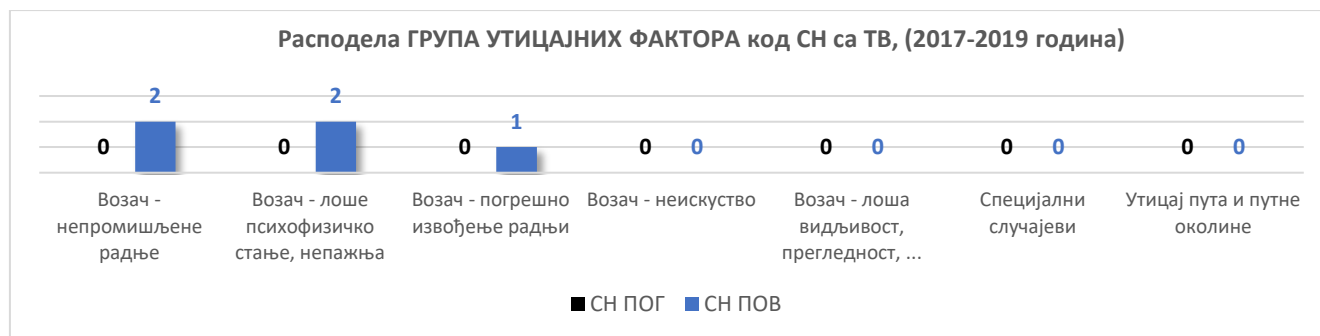

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

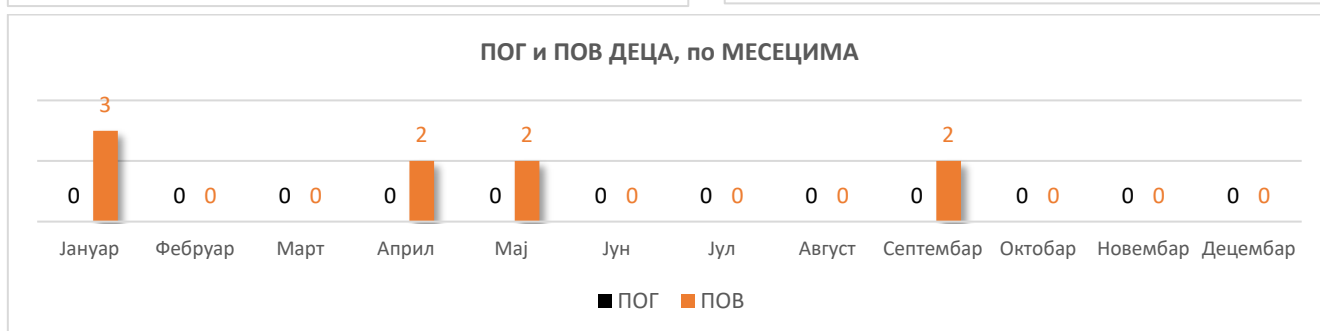
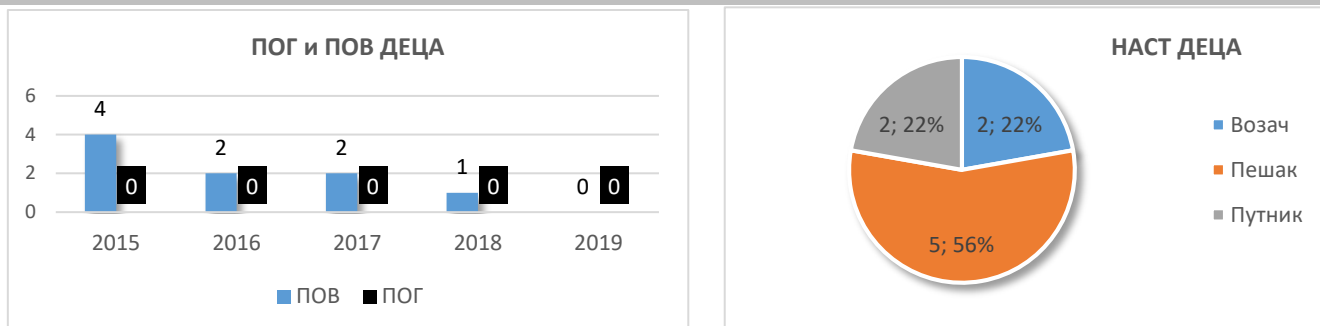
- Погинулих лица у СН са учешћем теретних возила није било (у Србији чине 28% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 13% повређених лица у СН (у Србији чине 18% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника у ТВ је међу лицима старости 15-30, 31-45 и 46-64 година.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у новембру.
- У периоду од 2017. до 2019.године код СН са ТВ најчешће је одабрана група типова СН са паркираним возила и СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група утицајних фактора настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је Возач - непромишљене радње и Возач - лоше психофизичко стање, непажња.

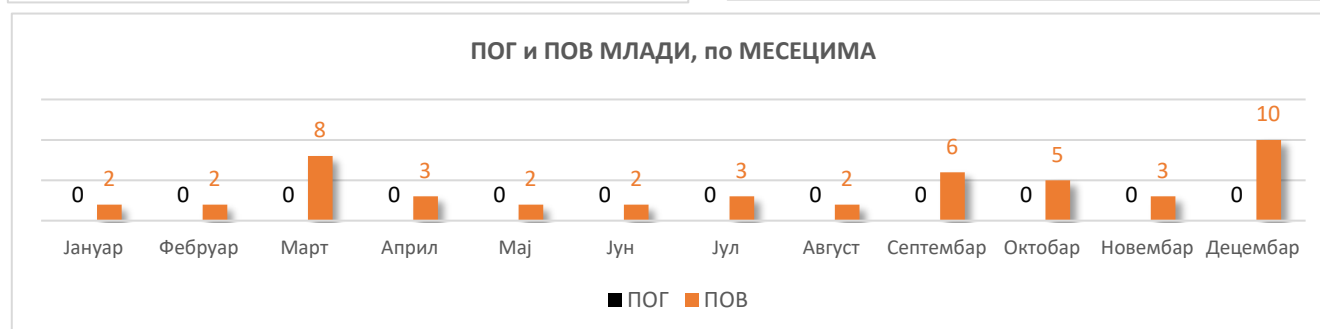
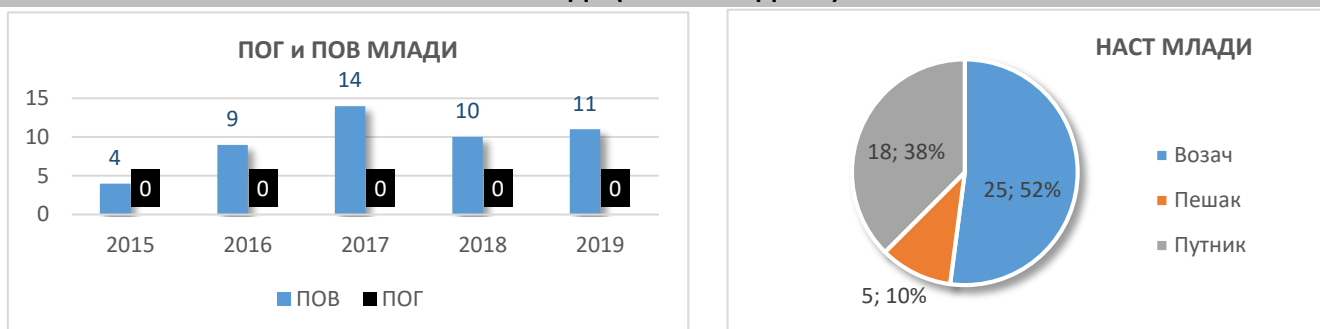
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

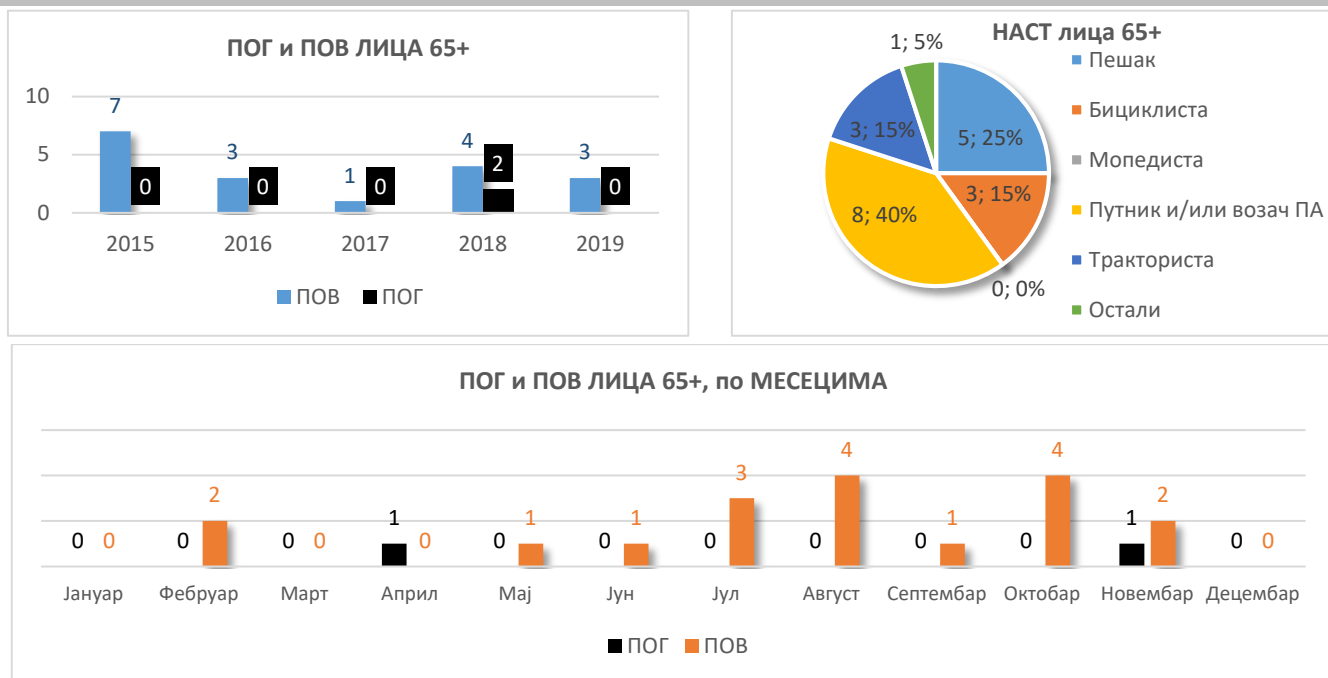
- Број повређене деце у посматраном периоду је 9, док није било погинуле деце.
- Деца путници чине 22%, деца пешаци 56%, а деца возачи 22% од укупног броја настрадале деце.
- Деца највише страдају у јануару.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- Погинулих младих лица није било (у Србији чине 19% погинулих лица), док је број повређених младих 48, што чини 42% укупно повређених лица (у Србији чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (52%).
- Млади највише страдају у децембру.

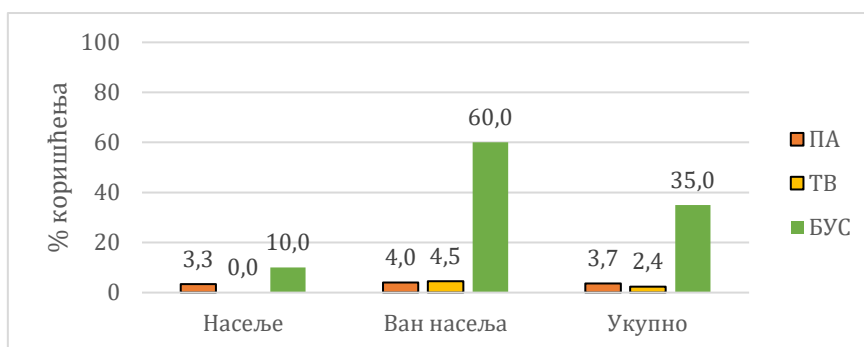
ЛИЦА СТАРОСТИ 65+

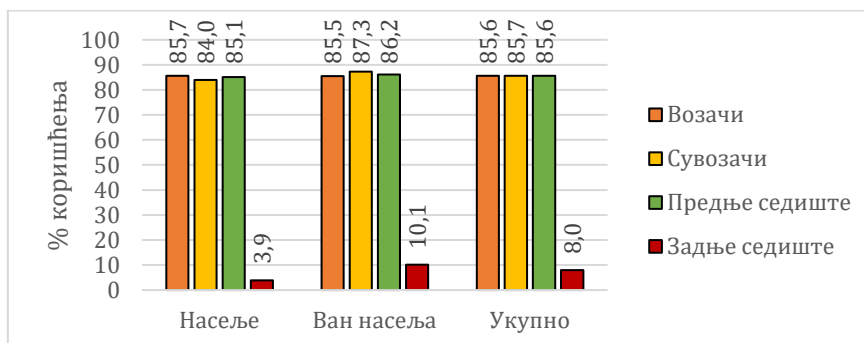
- Укупно су **погинула два старија лица**, што чини **40%** укупно погинулих лица (у Србији чине 28% погинулих лица), док је број **повређених старијих лица 18**, што чини **16%** укупно повређених лица (у Србији чине 11% повређених лица).
- Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА** (40%).
- Старији највише страдају у **августу и октобру**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2019. ГОДИНУ ЗА ОПШТИНУ ЛЕБАНЕ

Висок проценат возача аутобуса у Лебану на обе категорије саобраћајница користи мобилни телефон у вожњи, при чему се посебно издваја употреба мобилних на саобраћајницама ван насеља. 60% евидентираних возача аутобуса на саобраћајницама ван насељу је током истраживања користило мобилни телефон у вожњи. На саобраћајницама у насељу 10% возача аутобуса у Лебану користи мобилни телефон. Коришћење мобилних у насељу евидентирано је још код возача путничких аутомобила (3,3%). Ван насеља, 4% возача путничких аутомобила и 4,5% возача теретних возила користи мобилни телефон, Дијаграм бр. 11.1.

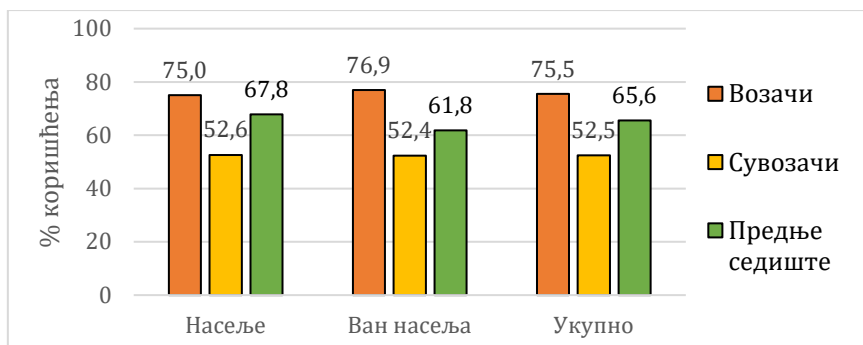

Дијаграм бр. 11.1. Употреба мобилних телефона возача према категорији возила у општини Лебане

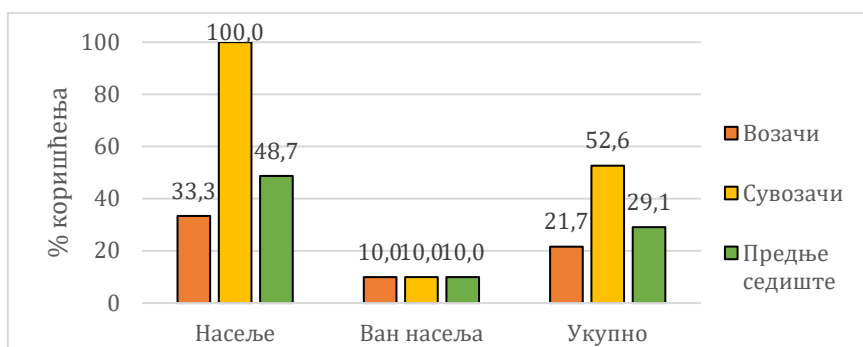
Дијаграм бр. 11.2. Употреба појаса у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у општини Лебане

Коришћење појаса возача и сувозача у општини Лебане не разликује се међусобно, нити се разликује према категорији саобраћајнице. Просечно 85,6% возача и 85,7% сувозача у Лебану користи сигурносни појас. На задњем седишту, већа вредност индикатора евидентирана је ван насеља, где је 10,1% путника користило сигурносни појас, а у насељу 3,9%, Дијаграм бр. 11.2.

Дијаграм бр. 11.3. Употреба појаса у возилима преко 3,5t у општини Лебане

Индикатори употребе сигурносног у теретним возилима у Лебану имају веће вредности код возача. У насељу 75% возача и 52,6% сувозача у теретним возилима користи сигурносни појас. На саобраћајницама ван насеља, употреба појаса евидентирана је код 76,9% возача и 52,4% сувозача, Дијаграм бр. 11.3.

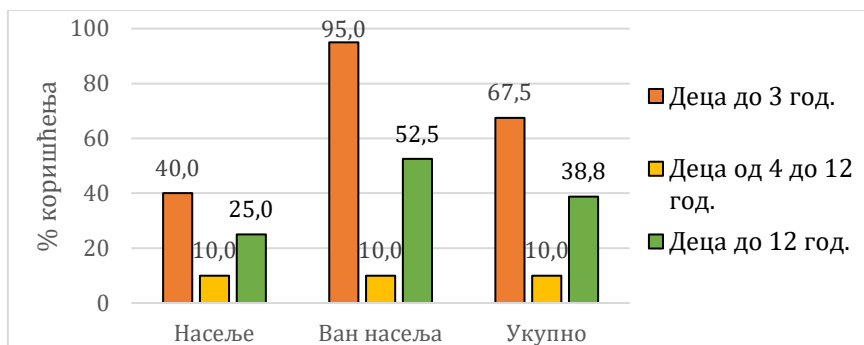

Дијаграм бр. 11.4. Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Лебане

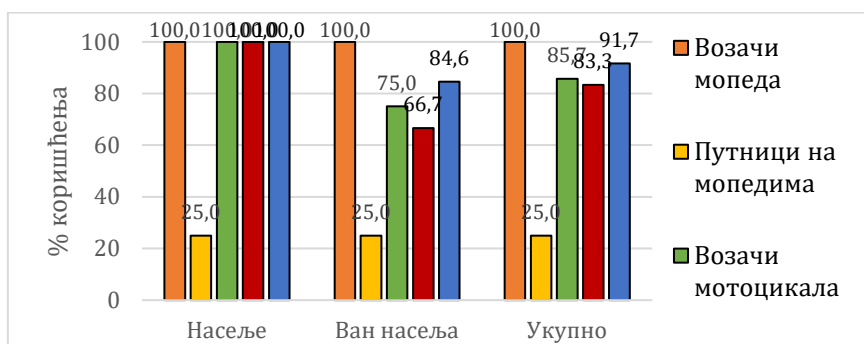
Коришћење појаса возача аутобуса у Лебану у насељу износи 33,3% код возача и 100% код сувозача. Ван насеља по 10% возача и сувозача у аутобусима користи сигурносни појас, Дијаграм бр. 11.4.

Индикатор употребе заштитних система за децу има веће вредности ван насеља, где се 95% деце до 3 године и 10% деце од 4 до 12 година правилно превози. На саобраћајницама у насељу, вредности индикатора износе 40% за децу до 3 године и 10% за децу од 4 до 12 година, Дијаграм бр. 11.5.

На територији општине Лебане, евидентирани возачи мопеда на обе категорије саобраћајница, као и евидентирани возачи и путници на мотоциклима у насељу, су користили заштитну кацигу. На саобраћајницама ван насеља, употреба заштитне кациге код мотоциклиста и путника на мотоциклима износи респективно 75% и 66,7%. Коришћење заштитне кациге путника на мопедима на обе категорије саобраћајница износи 25%, Дијаграм бр. 11.6.

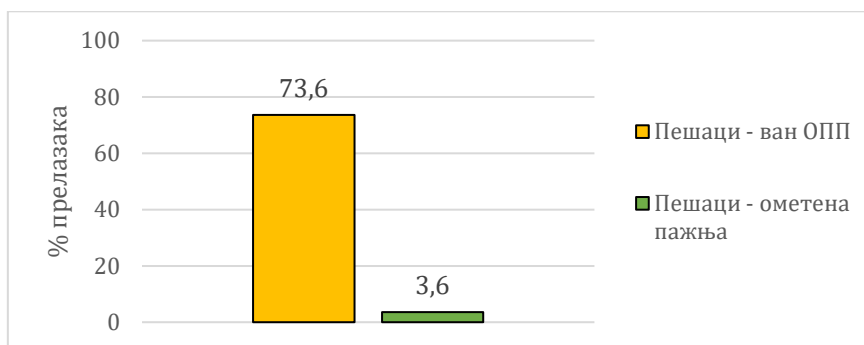

Дијаграм бр. 11.5. Употреба заштитних система за децу у општини Лебане

Дијаграм бр. 11.6. Употреба заштитних кацига у општини Лебане

Истраживања понашања пешака на подручју општине Лебане показала су да висок проценат пешака (73,6%) прелази коловоз ван пешачког прелаза. Током истраживања, 3,6% пешака користило је мобилни телефон током преласка коловоза на пешачки прелаз, Дијаграм бр. 11.7.

Дијаграм бр. 11.7. Понашање пешака у општини Лебане

Ове и остале карте индикатора безбедности саобраћаја по полицијским управама у РС можете преузети са сајта Агенције за безбедност саобраћаја (<http://www.abs.gov.rs/analize-i-istrazivanja/statistika-i-analize/karte-pokazatelja/indikator>).

Основни циљеви безбедности саобраћаја општине Лебане у складу са националном Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, за период од 2015. до 2020. године

		ПОГ	ТПП	ПОГ ДЕЦА	ТПП ДЕЦА
РЕПЕРНО СТАЊЕ	2011. год.	1	8	0	0
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	2019. год.	0	6	0	0
ЦИЉ	2020. год.	0	max 4	0	0

Најважније чињенице о стању безбедности саобраћаја на територији општине Лебане, у периоду од 2015. до 2019. године

- Догодило се **укупно 142 саобраћајних незгода**, од којих је **88 саобраћајних незгода са настрадалим лицима**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 5 лица**, док је теже и лакше **повређено 114 лица**.
- Није успостављен опадајући тренд броја повређених лица, док је у последње две године успостављен тренд смањења погинулих лица.
- **Погинула су два пешака**, што чини **40%** од укупног броја погинулих лица у СН.
- **Погинуло је двоје бициклиста**, што чини **40%** укупног броја погинулих лица у СН.
- **Није било погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима у СН.**
- **Није било погинулих возача и путника у ПА у СН.**
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника био трактор**, погинуло је **једно лице**, што чини **20%** од укупног броја погинулих лица.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника било теретно возило**, није било погинулих лица.
- У посматраном периоду **повређено је деветоро деце**, док **није било погинуле деце** у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству **пешака (56%)**.
- У саобраћајним незгодама **није погинуло ниједно младо лице**. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача (52%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинула су два лица старости 65 и више година**, што чини **40%** од укупног броја погинулих лица. Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА (40%)**.
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са најмање два возила – без скретања“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у **октобру и децембру**.

Најзначајнији носиоци активности у безбедности саобраћаја у локалној самоуправи

- **Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на локалном нивоу** (Савет, Комисија, и сл.). Координира пословима осталих субјеката у овој области и управља безбедношћу саобраћаја на територији локалне самоуправе.
- **Образовно-васпитне установе** (предшколске установе, основне и средње школе). Представљају један од најзначајнијих субјеката који доприноси унапређењу знања, ставова, вештина и понашања учесника у саобраћају.
- **Саобраћајна полиција**. Има значајну функцију у безбедности саобраћаја, пре свега као орган који врши непосредан надзор и принуду према учесницима у саобраћају, и који евидентира податке о саобраћајним незгодама.
- **Управљач пута на локалном нивоу**. Одговоран за безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путевима којима управља.
- **Орган надлежан за послове саобраћаја на локалном нивоу**. Надлежан за техничко регулисање саобраћаја.
- **Здравствене установе**. Учествују у сталном праћењу здравственог стања возача, врше збрињавање и лечење повређених у саобраћајним незгодама.
- **Медији**. Имају важну улогу у промени свести и понашања учесника у саобраћају и у креирању јавног мњења.
- **Ауто школе**. Одговорне за квалитетну обуку нових возача за безбедно и правилно учешће у саобраћају,
- **Технички прегледи возила**. Одговорни за квалитет контроле техничке исправности возила.
- **и др.**